

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 229.206 van 18 november 2014
in de zaak A. 207.336/X-15.280.**

In zake : 1. Ludovicus WOUTERS
 2. Maria VAN STAHEYEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Jan Van Rijswijcklaan 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE ZANDHOVEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Reiner Tijs
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Nassaustraet 34 A
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE ANTWERPEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 14 december 2012, strekt tot de nietigverklaring van :

1. het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven van 21 juni 2012 houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “De Hoven – 3de herziening”, en
2. het besluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 23 augustus 2012 waarbij het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “De Hoven – 3^e herziening” van de gemeente Zandhoven definitief wordt goedgekeurd, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 16 oktober 2012.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partijen hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 24 oktober 2014.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst, die verschijnen voor de verzoekende partijen, advocaat Sanne Schepers, die *loco* advocaat Reiner Tijs verschijnt voor de eerste verwerende partij, en Veronique Elsemans, juriste, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Wouter De Cock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekers wonen aan de Hovenstraat 5 te Zandhoven.

4. Bij besluit van 14 oktober 2010 stelt de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: gemeentelijk RUP) “De Hoven – 2de herziening” definitief vast. Dit gemeentelijk RUP betreft een herziening van het bijzonder plan van aanleg (hierna: BPA) “De Hoven”, zoals goedgekeurd bij ministerieel besluit van 27 januari 1993.

De doelstellingen van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening” zijn onder meer het streven naar verdichting van het wonen en het realiseren van inbreidingsmogelijkheden in binnengebieden. Meer concreet wordt onder meer de herbestemming van een bedrijvenzone in het binnengebied naar woongebied voorgesteld, evenals een verlenging van de Hovenstraat met aanbod van bijkomende bouw mogelijkheden. Tussen de insteekweg van het binnengebied en de (verlengde) Hovenstraat wordt een voet- en fietsweg voorzien, die tevens gebruikt kan worden door de hulpdiensten, maar niet voor doorgaand verkeer.

Op 16 december 2010 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening” goed.

5. Het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven van 14 oktober 2010 houdende definitieve vaststelling van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening” en het goedkeuringsbesluit van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen van 16 december 2010 maken het voorwerp uit van een annulatieberoep ingesteld door de verzoekers.

In deze zaak, gekend onder A. 199.118/X-14.670, wordt bij arrest nr. 220.545 van 10 september 2012 een aanvullend onderzoek bevolen. Meer bepaald oordeelt de Raad van State dat het eerste middel, waartoe het onderzoek van het auditoraat is beperkt, niet tot de ruimste vernietiging leidt. Het eerste middel in deze zaak is gericht tegen artikel 13 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening”.

6. Op 19 mei 2011 beslist de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven om artikel 13 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening” in herziening te stellen.
7. Op 10 november 2011 beslist de dienst Mer dat het gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.
8. Betreffende het voorontwerp van gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” wordt een plenaire vergadering gehouden op 24 januari 2012.
9. Op 16 februari 2012 stelt de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven het ontwerp van gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” voorlopig vast.
10. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek van 1 maart 2012 tot 30 april 2012 wordt een bezwaarschrift ingediend door de verzoekers.
11. De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening van Zandhoven brengt op 11 juni 2012 advies uit.
12. Bij het eerste bestreden besluit van 21 juni 2012 stelt de gemeenteraad van de gemeente Zandhoven het gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” definitief vast.
13. Bij het tweede bestreden besluit van 23 augustus 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP “De Hoven – 3^e herziening” goed.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

Standpunt van de partijen

14. Ter ondersteuning van hun belang bij de vordering voeren de verzoekers in het verzoekschrift aan dat zij wonen binnen het plangebied van het bestreden gemeentelijk RUP. Zij lichten toe dat het gemeentelijk RUP grotendeels een rooilijn bestendigt voor de Hovenstraat, die tot op heden een breedte heeft van 3 meter tot 5 à 6 meter. De straat is belast met een publiekrechtelijke erfdienstbaarheid die toelaat bijkomende delen van de voortuin en eigendom van de verzoekers in te nemen. Ook de uitbreidingsmogelijkheden van de bebouwing op hun perceel wordt bijkomend beknot gezien de achteruitbouwstrook ten aanzien van de rooilijn. Deze bestendiging geschiedt ondanks het gebrek aan realisatie van deze rooilijn onder de gelding van het BPA, en de omstandigheid dat de op heden bestaande Hovenstraat reeds een volledige realisatie van het BPA heeft gekend, zodat de rooilijn elk nut heeft verloren. Verder wijzen de verzoekers er ook op dat zij tijdens het openbaar onderzoek een bezwaar hebben ingediend waarin zij onder meer om de bevestiging van de feitelijke toestand betreffende de inplanting van de rooilijn hebben verzocht. Volgens de verzoekers is de goedkeuring van het plan van aard hen een rechtstreeks nadeel te bezorgen en te raken in hun rechtspositie, temeer daar de rooilijn onmiddellijk een erfdienstbaarheid *non aedificandi* pleegt op te leggen. De verzoekers besluiten dat de bestreden beslissingen derhalve een significant effect op de ruimtelijke ordening in de onmiddellijke omgeving van hun eigendom en woonomgeving hebben, waardoor zij een evident belang bij het beroep hebben. Ze wijzen er ten slotte nog op dat hun belang werd aanvaard in het arrest nr. 220.545 van 10 september 2012.

15. De eerste verwerende partij betwist het belang van de verzoekers. In eerste instantie wordt gewezen op de inhoud van het bezwaar dat de verzoekers tijdens het openbaar onderzoek indienden. Daarin zetten de verzoekers uiteen dat door de derde herziening tegemoet wordt gekomen aan de bezwaren die zij in het kader van hun beroep tot nietigverklaring tegen de tweede

herziening bij de Raad van State hebben geuit. De eerste verwerende partij vindt het merkwaardig dat de verzoekers thans opkomen tegen een beslissing die in hun voordeel is genomen. Verder merkt de eerste verwerende partij ook op dat de derde herziening beperkt is tot de overgangsmaatregel van artikel 13 van de stedenbouwkundige voorschriften, en dat dit voorschrift geen uitstaans heeft met de rooilijn. Een vernietiging van de derde herziening kan de verzoekers niet het met betrekking tot de rooilijn nagestreefde voordeel opleveren. Zelfs in het geval dat de derde herziening toch relevant zou zijn voor de rooilijn, dan nog kan de vernietiging niet tot het nagestreefde voordeel leiden, aldus de eerste verwerende partij, aangezien de vernietiging nooit tot gevolg kan hebben dat de rooilijn zoals destijds vastgelegd door het BPA zou verdwijnen. Volgens de eerste verwerende partij zijn de verzoekers overigens zelf de oorzaak van de noodzaak tot vaststelling van een rooilijn in de Hovenstraat nu ze zelf hun eigendom “de facto verkavelden” zonder voorafgaand middels een verkavelingsvergunning een rooi- of bouwlijn te doen vaststellen door de gemeente. Voorts geeft de eerste verwerende partij ook aan dat de verzoekers ervan uitgaan dat de gemeente de herziening van het gemeentelijk RUP had moeten aanwenden om de rooilijn te herzien. Zodoende heeft het werkelijke voorwerp van het beroep betrekking op een gewilde onthouding of weigering om van een louter facultatieve bevoegdheid gebruik te maken. Een dergelijk voorwerp kan niet worden aangemerkt als een door artikel 14, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bedoelde akte van een administratieve overheid. Tot slot is de eerste verwerende partij ook van oordeel dat er sprake is van een kennelijk teregt en onredelijk beroep.

16. Ook de tweede verwerende partij betwist het belang van de verzoekers. Ze merkt op dat de verzoekers niet wonen binnen de perimeter van het betrokken gemeentelijk RUP, dat enkel een herziening van artikel 13 van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2^e herziening” beoogt. Het betrokken gemeentelijk RUP houdt dan ook geenszins een bevestiging in van het rooilijnplan zoals de verzoekers voorhouden. Volgens de tweede verwerende partij is het niet nuttig om te verwijzen naar het belang dat werd aanvaard in het kader van de vernietigingsprocedure die hangende is met betrekking tot het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening”, aangezien deze procedure

betrekking heeft op een ander plan. De tweede verwerende partij concludeert dat de feitelijke toestand en de rechtstoestand van de verzoekers niet worden gewijzigd door het betrokken gemeentelijk RUP. Een gebeurlijke vernietiging van het plan levert hen dan ook geen enkel voordeel op.

17. In hun memorie van wederantwoord wijzen de verzoekers er vooreerst op dat zij eigenaar zijn van een vergunde woning, waar zij ook wonen, gelegen aan de Hovenstraat 5 te Zandhoven, dit is een locatie die wordt opgenomen onder het toepassingsgebied van het bestreden gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening”. Zij geven aan gegriefd te worden door de stedenbouwkundige voorschriften van het betrokken gemeentelijk RUP, in het bijzonder door de vastgestelde rooilijn. Meer bepaald geven de verzoekers aan zich te verzetten tegen “die bepaling uit het gemeentelijk RUP ‘De Hoven – derde herziening’ die voorziet in de herinvoering van de rooilijn die ernstige beperkingen inhoudt voor hun eigendom”. Volgens de verzoekers wordt ten onrechte beweerd dat het bestreden gemeentelijk RUP geen bevestiging zou inhouden van het rooilijnplan. De verzoekers verwijzen naar de toelichtingsnota waarin wordt bepaald dat de “overige voorschriften [...] niet in herziening [worden] gesteld en [...] onverminderd van toepassing [blijven]”. De verzoekers leiden daaruit af dat de bepaling met betrekking tot de rooilijn zoals bepaald in het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2^e herziening” wel degelijk bestendigd wordt in het bestreden gemeentelijk RUP. Volgens de verzoekers geldt het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2^e herziening” ook als noodzakelijke juridische grondslag voor het thans bestreden gemeentelijk RUP. Ze geven aan dat zij via het voorliggende verzoekschrift beogen hun belang te vrijwaren jegens de bevestiging en aanpassing van het gemeentelijk RUP “De Hoven” dat zij bestrijden, en waarvan zij wensen te verhinderen dat steeds een nieuwe rechtsgrond wordt gecreëerd aan de hand van juridisch ondeugdelijke motieven.

18. In de laatste memorie stellen de verzoekers nog dat hun belang tot op heden in elke stand van zowel de huidige als de voorgaande procedures aanvaard is geworden en dat dit belang slechts nu voor het eerst wordt betwist. Ze wijzen er onder meer op dat hun bezwaarschrift door de eerste verwerende partij

nochtans ontvankelijk werd verklaard. Tevens hebben de verzoekers hun belang in de annulatieprocedure met betrekking tot het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening” op dezelfde argumenten gesteund als in de huidige procedure. Ze zien dan ook niet in waarom hun belang in de huidige procedure niet zou aanvaard worden, nu de huidige procedure, net als de reeds aanhangige procedure, betrekking heeft op de overgangsbepalingen voor het bestaand bedrijf uit artikel 13 van de stedenbouwkundige voorschriften. Voorts betwisten de verzoekers dat zij hun belang in het inleidend verzoekschrift enkel zouden gesteund hebben op de rooilijn in de Hovenstraat. De verzoekers doen gelden dat hun belang eveneens gesteund is op het significant effect op de ruimtelijke ordening in de onmiddellijke omgeving van hun eigendom en woonomgeving van de in de derde herziening van het RUP voorziene stedenbouwkundige voorschriften, alsook op hun eerder uiteengezet en aanvaard geworden belang in de procedure die tot het tussenarrest nr. 220.545 heeft geleid. Ten slotte menen de verzoekers dat de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep verbonden is met de grond van de zaak, aangezien de exacte draagwijdte van de derde herziening net het voorwerp uitmaakt van de betwisting ten gronde. In die zin wijzen ze op de opmerkingen die zij in hun verzoekschrift “preliminair” en voorafgaand aan de uiteenzetting van de middelen hebben gemaakt. Ze zetten uiteen dat enkel het eerste middel betrekking heeft op de hypothese dat het voorwerp van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” slechts een beperkt voorwerp heeft, betrekking hebbend op de bestaande bedrijvigheid, en dat de overige middelen betrekking hebben op de hypothese waarin het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften het volledige plangebied betreffen en niet enkel de bestaande bedrijfzone zoals is bepaald in artikel 13. Volgens de verzoekers kan er niet worden besloten tot de onontvankelijkheid van het beroep zonder voorafgaand onderzoek van de middelen ten gronde en de daaraan voorafgaande door de verzoekers uiteengezette preliminaire overwegingen.

Beoordeling

19. Met de verwerende partijen dient te worden vastgesteld dat de verzoekers hun belang in het verzoekschrift enkel uiteenzetten in functie van de

rooilijn die door het bestreden gemeentelijk RUP “De Hoven – 3de herziening” zou worden bestendigd. Uit hun betoog in het verzoekschrift blijkt duidelijk dat zij het aangevoerde “significant effect op de ruimtelijke ordening in de onmiddellijke omgeving van [hun] eigendom en [hun] woonomgeving” toeschrijven aan de bestendiging van deze rooilijn. Ook de ingeroepen middelen hebben enkel betrekking op de rooilijn van de Hovenstraat.

Het voorwerp van het bestreden gemeentelijk RUP is beperkt tot het vervangen van artikel 13 van de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk RUP “De Hoven – 2de herziening”. Het heeft geen betrekking op de rooilijn van de Hovenstraat. In de toelichtingsnota bij het bestreden gemeentelijk RUP wordt onder punt 7 “Lijst met voorschriften die strijdig zijn en opgeheven worden” uitdrukkelijk gesteld:

“Enkel Artikel 13 van het RUP ‘De Hoven – 2^e herziening (BD 16.12.2010) wordt met het voorliggende RUP in herziening gesteld. De overige voorschriften worden niet in herziening gesteld en blijven onverminderd van toepassing.”

Met de uiteenzetting in het verzoekschrift hebben de verzoekers hun belang omschreven en de grenzen ervan bepaald. Het ingeroepen belang dat enkel betrekking heeft op de voorgehouden bestendiging van de rooilijn van de Hovenstraat is vreemd aan de bestreden beslissingen. De verzoekers beschikken niet over het rechtens vereiste belang bij hun vordering.

20. De excepties zijn gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van achttien november 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Johan Lust